

insita 2016

12. medzinárodný výtvarný plenér

insita 2016

12. medzinárodný výtvarný plenér Humenné 10. – 15.7. 2016

Hlavný organizátor a odborný garant podujatia: Vihorlatské múzeum v Humennom.

Spolupráca: Národné osvetové centrum v Bratislave, Miestny odbor Matice slovenskej v Humennom.

Realizačný tím: Ivana Strakošová, Jozef Fundák, Aneta Hafincová, Michal Pasternak, Marek Ferencčík, Ján Miško, Petr Tymeš, Juraj Kammer.

Autorka a koordinátorka projektu: Mária Mišková.

Účastníci: Slovensko: Jozef Pavlík – Osuské, Ján Krlička – Zlatá Baňa, Martin Mešša – Komárov, Dana Poláková – Pezinok, Ján Nedorost – Trenčín, Peter Zoričák – Kremnica, Jozef Rakovan – Štiavnik, Michal Škrovina – Bratislava, Martin Orlík – Vranov nad Topľou, Jana Michalková – Jasenov.

Ukrajina: Taras Romanyuk – Keb – Lvov. Česká republika: Dušan Chaloupka – Brno. Poľsko: Marian Pažucha – Nowy Sącz.

Srbsko: Ana Knjazović – Kovačica, Janko Širka – Padina.

Sprievodné podujatia: 10. 7. – Vystúpenie FS Chemlon z Humenného. 11. 7. – Prehliadka historickej a umeleckej expozície humenského kaštieľa s výkladom. 12. 7. – Edukačno – poznávací program: Prešov – etnografická a historická expozícia Krajského múzea s výkladom.

Židovské múzeum– prehliadka architektonickej pamiatky a expozície s výkladom. Solivar – prehliadka technickej kultúrnej pamiatky s výkladom.

Návšteva ateliéru Jána Krličku. 13. 7. – Hrad Čičva – turisticko-poznávací program. 14. 7. – Expozícia ľudovej architektúry a bývania – prehliadka humenského skanzenu s výkladom a projekcia dokumentárnych filmov. 15. 7. – Improvizovaná vernisáž realizovaných diel v skanzene a následná reinstalácia v galerijných priestoroch Vihorlatského múzea.

Sprievodná výstava: Michal Škrovina – Príbehy z môjho života. Vernisáž s kultúrnym programom: 14. 7. Trvanie výstavy: do 31. 8. 2016.

INSITA - kreatívne viacročné podujatie rozvíjania tradičnej ľudovej tvorby a insitného prejavu v humenskom skanzene s medzinárodným zastúpením.

Aktuálny ročník podporili : Z verejných zdrojov Fond na podporu umenia, Úrad vlády SR v programe Kultúra národnostných menšín 2016,

Národné osvetové centrum Bratislava, Mesto Humenné a Matica slovenská.

Drevené figúrky Michala Škrovinu

Jozef PAVLÍK, 1959 (Osuské)

Povolaním právnik. Insitnej drevenej plastike a maľbe sa venuje od roku 1975, keď svojou účasťou vstúpil aj do postupových súťaží. Vystavoval v Senici, Trenčíne, Skalici a v Srbsku v Pivnici a Belehrade. Začínal drevorezbárstvom, po úraze ruky sa jeho tvorba sústredila viac na maľbu. Plošná dekoratívna a farebne expresívna maľba, ponorená do spomienok a zážitkov detstva, dediny, zvykov, tradícií, rodiny zosobňuje autorovo videnie sveta.

Marian Pażucha, 1951 (Nowy Sącz)

Absolvoval Ľudovú univerzitu umeleckého remesla vo Woli Sękowej v Malopolskom vojvodstve. Zaoberá sa kultúrou a etnológiou Karpát .Námety zo života ich obyvateľov sú hlavným zdrojom jeho rezbárskeho i maliarskeho diela. S trochou sentimentu, nadhľadu a úsmevu. Iným tematickým okruhom v rezbárskej tvorbe sú sakrálne motívy realizované v reliéfe alebo v skulptúrach svätcov, ktoré spravidla aj polychrómuje. Vystavoval vo Varšave, Štetíne, Lodži, Krakove, Katoviciach, Czenstochovej a v Chicagu.

Dušan CHALOUPKA, 1935 (Bmo)

Inžinier, cestovateľ, obdivovateľ kultúry starého Egypta, člen umeleckého združenia Pamas Bmo, rodák z Boskovic sa k systematickému maľovaniu dostal až vo svojich 75 rokoch. Hlboké poznanie a zážitky, umocnené osobným pozitívnym vzťahom k svetu, vyjadrené často metaforicky, dáva divákovi priestor na premýšľanie o jeho tvorbe. Tvorbe, ktorá nesie znaky raného kubizmu, naivného maliarstva s prevažujúcim koloritom teplých farieb a hravého humoru.

Dana Poláková, 1955 (Pezinok)

Rodáčka z Limbachu, absolventka strednej obchodnej školy, začala spontánne maľovať z vnútornej potreby vyjadriť svoje pocity a predstavy.. Blízky je jej svet divadla, mytológie, balád ale aj svet predmetov, zvierat a ľudí, ktorí ju obklopujú. S citom pre dekoratívnu kompozíciu obrazu s jemnými farebnými tónmi a modeláciou objemov sa približuje k tvorbe magického realizmu. Je účastníčkou mnohých výtvarných plenérov na Slovensku a v zahraničí. Vystavovala na medzinárodnom Trienále insitného umenia v Bratislave (2004). Jej dielo je súčasťou zbierok SNM a SNG v Bratislave a súkromných zbierok doma i v zahraničí.

Ján KRLIČKA, 1954 (Zlatá Baňa)

Rodák z Vrchlabí, absolvent stavebnej priemyslovky, človek so záujmom o poéziu, hudbu a literatúru. Od roku 1961 žije striedavo v Prešove a v Zlatej Bani, kde v lone prírody sa cíti slobodne a prirodzene, čo je pre jeho originálny výtvarný prejav najdôležitejšie. Motivovaný intenzívnymi zážitkami premieta do svojej maliarskej i rezbárskej tvorby osobné príbehy, inšpirácie biblickými témami, jazzom alebo námety z cirkusantského prostredia. Jeho diela sú súčasťou verejných i súkromných zbierok na Slovensku, v Maďarsku, Poľsku a vo Veľkej Británii.

Martin ORLÍK, 1979 (Vranov nad Topľou)

Samouk. Po ťažkom úraze a prechode do invalidity začal sa intenzívnejšie a pod vplyvom otca venovať výtvarnej tvorbe v roku 2008. Práca s hlinou mu umožňuje rozvíjať mentálne aj manuálne činnosti. Obľúbenou témou sú zvieratá, ktoré modeluje v jednoduchom objeme so základnou charakteristikou a striedmym farebným dotvorením. V roku 2016 sa prvýkrát a úspešne zúčastnil všetkých kôl postupovej súťaže Výtvarné spektrum.

Michal ŠKROVINA, 1940 (Bratislava)

Povolaním architekt. Štúdium ľudového umenia v SNM v Martine ho priviedlo k vlastnej výtvarnej tvorbe, ktorá má korene v naivnom poetizme a bezprostrednom výraze so zmyslom pre humor. Maluje temperou na tabuľové sklo, venuje sa aj výrobe drevených figúrok. Vystavoval v Paríži, Mexico city, Bratislave, Dolnom Kubíne, Trenčíne, Pezinku a i. Od roku 2001 je majstrom ľudovej umeleckej výroby.

Ján NEDOROST, 1952 (Trenčín)

Samouk, maľbe sa venuje od roku 1986, je členom Združenia neprofesionálnych výtvarníkov v Trenčíne. Za svoju výtvarnú tvorbu získal viacero ocenení na celoslovenských súťažiach Výtvarné spektrum. Vnútorne autentický a neškolený prejav s osobitým ponorom do sveta sna, vízií a autorových predstáv o svete v sebe a okolo seba, originálny, bez cudzích vizuálnych vplyvov.

Ana KNJAZOVIĆ, 1950 (Kovačica)

Absolventka katedry diplomacie v Belehrade, novinárka a maliarka sa výtvarne formovala pod vplyvom otca Jána Knjazoviča a svojším spôsobom nadväzuje na jeho dielo. Zostala typická ultramarínová farba, avšak doplnená koloritom ružových a fialových tónov. Vzpinajúce sa kone, mačky, kohúty, do neznáma letiace vtáky. Obrazy hmýria spoločitím zvierat s dedičanmi, v ktorom nechýba erotický podtext a tento celok utvára podmanivý a imaginatívny pohľad do maliarkinej duše.

Janko ŠIRKA, 1961 (Padina)

Pôvodným povoláním letecký mechanik, dnes drobný poľnohospodár, sa maľbe začal intenzívnejšie venovať od roku 1981. Je členom maliarskej skupiny „Smäd“ v Padine. A práve téma nedostatku vody je častým námetom v jeho tvorbe. A potom celý kolorit práce, zvykov a tradícií dedinského života s obľúbenou kombináciou zemitých odtieňov hnedej a žltej farby vo výtvarej polohe blízkej komiksu. Vystavoval v Srbsku, Maďarsku, Kanade, Mexiku a na Slovensku.

Jozef RAKOVAN, 1962 (Štiavnik)

Rezbár, iniciátor „rezbárskej škôlky“ pre handicapované deti, zakladateľ Spolku štiavnických rezbárov, nadväzujúcim na bohatú tradíciu štiavnického ľudového rezbárstva. V tvorbe čerpá predovšetkým z osobne prežívanej viery a kresťanskej tradície špecifickým dotváraním samorastov. Jeho Život Krista obsahuje v jednom kuse 18 výjavov. Tvorba má viac polôh, od drobnej plastiky po rozmerné súsošia, v ktorej spracováva folklór, históriu i súčasnosť Štiavniku. Absolvoval množstvo výstav na Slovensku, v štátoch Európskej únie, v Austrálii a USA.

Martin MEŠŠA, 1949 (Komárov)

Etnograf, etnológ, človek so záujmom o literatúru, hudbu, spoločenské vedy, rezbár, od roku 2013 majster ľudovej umeleckej výroby. Vo svojom diele akcentuje svet dedinských postáv a postavičiek. Rovnako zanietene čerpá z motívov kresťanskej ikonografie. Jednoduchá forma s čistým a jemným opracovaním dreva v symbolickom náznaku spontánne vypovedá o autorovom prevažujúcom radosnom pocite zo života.

Taras ROMANYUK (Keb), 1979 (Lvov)

Dizajnér s akademickým vzdelaním, očarený tvorbou primitivistov Henriho Rousseaua, Nikifora a Ivana Generaliča. Podnety v tvorbe nachádza v bohatej folkloristike, mytológii a rozprávkach Ukrajiny ale aj iných krajín. Maľuje na drevo a plátno. Okrem Ukrajiny vystavoval v Poľsku, Francúzsku a Kanade. V poslednom čase tvorí rozprávkové knihy pre deti, v ktorých je nielen autorom grafického a obrazového konceptu ale aj literárnych textov.

Peter Zoričák, 1954 (Kremnica)

Historik a archivár, majster ľudovej umeleckej výroby, rodák zo Skalice sa rezbárstvu začal venovať od polovice 70-tych rokov. Tvorba inšpirovaná slovenskou historickou a ľudovou tradíciou v jeho osobitom výraze prináša motívy postáv slovenského vidieka, hudobníkov, tanečníkov, bačov, ale aj motívy rodiny, materstva, ženy, prírody či postavy svätcov. Zvláštnu kategóriu tvoria betlehemy, a štylizované zoomorfne plastiky. Vystavoval v Ríme, Lisabone, Viedni a na mnohých kolektívnych a autorských výstavách na Slovensku.

Jana MICHALKOVÁ, 1969 (Jasenov)

Samouk, maľuje na sklo a drevo intenzívnejšie od roku 1988. Inšpirovaná kánonizovaným zobrazovaním svätcov s obohatením o vlastný dekoratívny ornament siaha s obľubou po sakrálnej téme. Ďalší okruh jej záujmu a vlastnej výtvarnej štylizácie tvorí tradičný východoslovenský folklór. Sporadicky sa zúčastňuje súťaží a výstav, v roku 2015 získala ocenenie v medzinárodnej súťaži v Dolnom Kubíne. Spolupracuje s ULUV-om, v roku 2011 zastupovala Slovensko v Holandsku.

Vydalo: Vihorlatské múzeum v Humennom, 2016

Zostavila: Mária Mišková

Grafická príprava: Ján Miško

Fotografie: Jüráj Kammer, Petr Týmeš

Filmový dokument: Juraj Kammer

Tlač: Ján Vajs – Polygrafia, Humenné

Náklad: 100 ks

ISBN: 978-80-972039-2-4

u. fond
na podporu
úmenia

